

Hozzászólás az iskolakezdési támogatásról szóló jogszabálytervezetekhez

2026. július 10.

Véleményezés alá vont dokumentumok:

- A Kormány .../2026. (...) Korm. rendelete az iskolakezdési támogatásról
- 2026. évi ... törvény egyes törvényeknek az iskolakezdési támogatás bevezetésével összefüggő módosításáról
- Az összes dokumentum elérhetősége: <https://kormany.hu/dokumentumtar/tarsadalmi-egyeztetes-az-iskolakezdesi-tamogatasrol>

A Civil Közoktatási Platform értékeinek, szakmai anyagainak megfelel az az irány, hogy az esélyteremtés érdekében bizonyos esetekben a hátrányos helyzetű csoportok tanulásának támogatására célzott támogatásokat működtessen az állam. Azonban a konkrét megfogalmazással és a jogosulti körrel kapcsolatban vannak elsősorban oktatási szempontból megfogalmazott változtatási javaslataink, kéréseink. A téma viszont rendszerszintű szociálpolitikai beavatkozást igényel, melyhez érintett szervezeteink révén is, szempontokat tudunk adni, de koncepcionálisan és részleteiben nem értékeljük.

Az idő szorítása miatt támogatjuk a jelenlegi jogszabálytervezetet azzal, hogy az alábbi javaslataink alapján (is) egy átfogó, rendszerszintű gondolkodásra van szükség egy hosszú távú, rászorultságalapú rendszer kialakításához és működtetéséhez. Minden megoldásnak kiemelt szempontként kell viszont figyelembe vennie, hogy

- sem az érintett családoknak, sem a bevont intézményeknek nem jelenthet indokolatlan adminisztrációs terhet a rendszer működtetése - ellenkező esetben a legjobb szándék is rengeteg feszültséget fog okozni,
- a juttatásnak a kívánt cél elérését biztosítania kell, biztosítékok kellenek arra, hogy arra fordítódik.

Javaslatainkat két blokkban adjuk meg:

1. az aktuális jogszabályra és
2. a jövőre nézve.

1. A jogszabályok tervezetéről

Jogosulti kör - Intézménytípus, képzési forma

Elv: A tanulás minden formája érték az egyénnek és a társadalomnak is. Ezért javasoljuk, hogy a jogosultak körét bővítsék ki a lehető legtöbb képzési formára.

Előzmény: A témában már a kormányhatározathoz [nyújtottunk be javaslatokat az Oktatási és Gyermekügyi Minisztériumnak.](#)

- A) Javaslat: Egyértelműsítés szükséges: A jogszabályban iskolakezdési támogatásról van szó, de a feltételek között szerepel, hogy annak is jár, aki a tárgyévben meg a köznevelési intézményben az első évfolyamot. Ez így ellentmondásos, mivel az óvoda is köznevelési intézmény.
- B) Javaslat: Az óvodásokra, **óvodába** és annak megfelelő intézményekbe járókra javasoljuk a kiterjesztést is. A juttatás mértéke lehetne alacsonyabb. (A Kormány .../2026. (...) Korm. rendelete az iskolakezdési támogatásról, **1. §**)
- Indoklás:
 - Az óvodakezdésnek is vannak költségei. Pl.: váltóruházat, tornaruha, ágynemű. Ez kevesebb, mint az iskolában, így az alacsonyabb összeg elfogadható.
 - A hátrányos helyzetű családoknál ez is gondot okoz.

Jogosulti kör - Szociális rászorultság

Elv: Az iskolakezdési támogatás egy szociális, esélyteremtő támogatás legyen, így a jogosultságnál a szociális helyzet és a jelentősebb anyagi ráfordítás igénye legyen a kiemelt szempont.

- A) Javaslat: Az **egyedülálló** szülők csak meghatározott jövedelemhatárig tartozzanak a jogosulti körbe. (A Kormány .../2026. (...) Korm. rendelete az iskolakezdési támogatásról, **1.§ c)** - Cst. 4. § a) pontjára hivatkozás)
- Indoklás: Az egyedülálló szülőség nem jelent automatikusan szociális rászorultságot.
 - Sok egyedülálló szülőnek magasabb a jövedelme, mint máshol egy háztartásnak, ehhez adódik még a gyermektartás.
 - A házasság nélkül együtt élők esetén kérdéses, hogy egyedül élőknek minősül-e.
- B) Javaslat: A **sokgyerekes** családok is részesüljenek az iskolakezdési támogatásból. (A Kormány .../2026. (...) Korm. rendelete az iskolakezdési támogatásról, **1. §**)
- Indoklás: A sok gyerek szegénységi kockázati tényező. A tanév eleje és az iskoláztatás sokszorosan érinti ezeket a családokat.

Támogatási forma

Elv: A támogatás szolgálja a célját, a gyerekek, fiatalok neveléshez, tanuláshoz való egyenlőbb esélyeit, a feltételek megteremtését.

- A) Javaslat: Logikusabb lenne, ha augusztus végén érkezne az **utalvány**, és később a pénzbeli juttatás. (A Kormány .../2026. (...) Korm. rendelete az iskolakezdési támogatásról, **4.§ a-b))**)
- Indoklás: Amennyiben november végén érkezik az utalvány, az nem fordítható az iskolakezdéshez szükséges kiadásokra.

- B) Javaslat: Az utalványozás **részletszabályait** megadó rendelet megalkotásakor egyeztessenek az érintett, hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó szervezetekkel (pl. a Gyermekjogi Civil Koalícióon keresztül). (A Kormány .../2026. (...) Korm. rendelete az iskolakezdési támogatásról, **5. §**)

A jogszabály szövegezése

- A) **Utalások:** Célszerűnek tartanánk a továbbiakban, hogy amennyiben más jogszabályra van hivatkozás, annak lényege kiderüljön a jogszabály szövegéből is. Jelen javaslatból például csak akkor látszik, hogy az egyedülálló szülőkre is vonatkozik, ha valaki behívja a vonatkozott jogszabályt.
- B) **Felhasználóbarátság:** A jogszabály szövegezése az átlagosnál körülményesebb, kifejezetten nehezen értelmezhető, követhető még az ilyen szövegekhez szokott (bár nem jogász) kollégáink számára is. Kérjük, hogy törekedjenek arra, hogy a jogszabályok szövegei kifejezetten legyenek felhasználóbarátak, és ne zárjanak ki társadalmi csoportokat az alapszintű értelmezésből.

2. A közeljövőre nézve

Jogosulti kör - Intézménytípus, képzési forma

Elképzelhetőnek tartjuk, hogy a jelen költségvetési és közeledő tanévkezdési helyzetben a jogosultak körének kibővítése nem megoldható, de ezek következő tanévre vonatkozó előkészítését javasoljuk megtenni annak társadalmi hasznossága miatt. Erről bővebben írtunk fentebb idézett, [korábbi beadványunkban](#).

A) *Javaslat:* Terjesszék ki minimum a **felsőoktatásra** is, legalább a nappali rendszerű felsőoktatásra, legalább az első diplomaszerezési célnál.

- *Indoklás:*
 - A felsőoktatásba való belépés és tanulmányok is többletköltségekkel járnak.
 - A társadalmi mobilitás, esélyteremtés fontos lehetősége a felsőoktatásban való szocializáció, a diplomaszerezés.
 - Az egész életen át tartó tanulás a társadalomnak is érdeke.
- *Megoldandó:* Rászorultság megállapítása, az ahhoz szükséges adatok. Itt felmerülhet a kérvényezés lehetősége is, hiszen az ahhoz szükséges információs műveltséggel már rendelkezniük kell.

B) *Javaslat:* Készüljön **hatástanulmány**, költségvetési számítás arra, hogy a soron következő tanévben, de legalább egy jövőbeni jobb költségvetési helyzetben megvalósíthatóak-e a korábban küldött bővítések, illetve, hogy a köznevelésből már kikerültek esetén hogyan lehet meghatározni a rászorultságot.

Jogosulti kör - Szociális rászorultság

Elv: Az iskolakezdési támogatás egy szociális, esélyteremtő támogatás legyen, így a jogosultságnál a szociális helyzet és a jelentősebb anyagi ráfordítás igénye legyen a kiemelt szempont.

A) *Javaslat:* A társadalmi igazságosság eléréshez pontos képet kellene alkotni a családok jövedelemviszonyairól, életéről. Ki kellene dolgozni ennek módszereit. Ez ügyben rendszerszintű szociálpolitikai beavatkozás szükséges. Egyeztessenek az érintett, hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó szervezetekkel (pl. a Gyermekjogi Civil Koalícióon keresztül). A valós képhez a szociális területen dolgozók tudnának információval szolgálni, helyben. Ennek a rendszerét fontos lenne kiépíteni.

- *Indoklás:*
 - A szegénységnek sok szintje van. Minden **egységesítés** növeli a kockázatot és az előítéleteket is. Ezekre kellene megoldások. Egy példa következik itt, de teljesebb feltárás szükséges. Más megoldások működhetnek pl.: a generációs szegénységben élők esetén.
 - Például A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez szükséges **jövedelemigazolás** a halmozottan hátrányos helyzetű, vagyis az igazán rászoruló társadalmi csoportban nem a valós jövedelmet mutatja, mivel ezen családok zöme behajtottéges tartozással sújtott, így a tényleges jövedelmük felét kapják csak kézhez.

Támogatási forma

Elv: A támogatás szolgálja a célját, a gyerekek, fiatalok neveléshez, tanuláshoz való egyenlőbb esélyeit, a feltételek megteremtését. Ez ügyben rendszerszintű szociálpolitikai beavatkozás szükséges. Egyeztessenek az érintett, hátrányos helyzetű gyermekekkel foglalkozó szervezetekkel (pl. a Gyermekjogi Civil Koalícióon keresztül).

A) Mind az utalvány, mind a pénzbeli juttatás számos problémát, előítéletet vet fel.

- A pénzbeli juttatás esetén nagy a kockázat, hogy nem a gyerekekre költik, különösen ott, ahol a napi megélhetés és a pénzügyi tudatosság is gond.
- A közvetlen tárgyi támogatás (iskolaszer, tornaruházat) problematikája, hogy
 - nehezen tud az aktuális, helyi igényekhez igazodni, Pl.: miye nincs a gyermeknek, mit kér az intézmény...
 - ne legyen pazarlás, legyen fenntarthatóságra nevelés, pl. nem kell minden évben új tolltartó.
- Az utalvány valódi iskolai szükségletre való beválthatóságának más az esélye nagyvárosban és kistelepülésen. Esélyt ad az áron aluli eladásra is.

B) Javaslat: iskolakezdést/tanulást támogató webshop, melyben egyénre szóló, egész évben költhető keretösszeg áll rendelkezésre.

- A kiszállítás központilag az iskolába történne iskolakezdésre és mondjuk utána kéthavonta. Ez utóbbi a pénzügyi tudatosságot, az év közben felmerülő igényeket is tudná kezelni.
- A rendelésben tudnak segíteni az osztályfőnökök, szociális segítők, így a technika használata, nem okozhat gondot.
- A webshop tartalma széles lehetne: iskolaszerek, ruházat, könyvek, netelőfizetés...
- A KELLO-nak van a tankönyvterjesztésre infrastruktúrája, aminek erre való alkalmassága megvizsgálható.
- Előny: egyéni és helyi igényekhez alkalmazkodás, a pénzügyi tudatosság, fenntarthatósági szempontok, iskolai támogatási/kontroll lehetősége
- Veszély: kínálat, túlárazott közbeszerzés

Az egyeztetési folyamatról

A) Javaslat: Kérjük, hogy az egyeztetésre kitett dokumentumokon szerepeljen annak közzétételi dátuma.

- *Indoklás*: A folyamatok követés, a dokumentum aktualitásának megítélését segítené.

B) Javaslat: A kormányzati **kommunikáció**ban világos különbséget kell tenni a javaslatok és az elfogadott jogszabályok között. A sajtó és a kormányzati kommunikáció figyelmét is fel kell hívni a különbségtétel szükségességére.

- *Indoklás*: A tervezetekről a sajtó úgy tudósít, hogy azt az érzetet kelti, hogy végleges döntésről van szó. Sőt, az iskolakezdési támogatással kapcsolatban már a [kormányoldalon](#) is felsorolásra került, hogy kik jogosultak a támogatásra. Így az egyeztetés okafoggyottá válhat, hiszen ezek után politikailag kockázatos szűkíteni a jogosultak körét.

Hozzászólásunkat annak rövid- és hosszútávú hasznosulása és az átláthatóság érdekében tájékoztatásul megküldjük az Oktatási és Gyermekügyi Minisztérium érintett államtitkárainak és honlapunkon nyilvánosságra hozzuk. A témában állunk kérdéseik és egyeztetések elébe is.